

ĐẢNG BỘ THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG

ĐỔI MỚI PHƯƠNG THỨC KIỂM TRA, GIÁM SÁT

BÙI ANH TUẤN*

Thành phố Hải Phòng thuộc vùng kinh tế động lực phía Bắc, có vị trí địa lý và các điều kiện tự nhiên, xã hội, kết cấu hạ tầng thuận lợi cho phát triển kinh tế - xã hội.

Đến tháng 4-2008. Đảng bộ Thành phố Hải Phòng có 38 đảng bộ trực thuộc, trong đó có 15 đảng bộ quận, huyện, 8 đảng bộ cấp trên cơ sở, 6 đảng bộ được giao quyền cấp trên cơ sở và 9 đảng bộ trực thuộc Thành ủy; 1.093 tổ chức cơ sở đảng và 5.002 chi bộ với 93.641 đảng viên. Đảng bộ đặc biệt quan tâm công tác xây dựng Đảng về mọi mặt, trong đó chú trọng đổi mới phương thức lãnh đạo, xây dựng các tổ chức đảng trong sạch, vững mạnh. Qua phân loại tổ chức đảng và phân tích chất lượng đảng viên có 76,85% tổ chức đảng đạt tiêu chuẩn trong sạch, vững mạnh; 22,41% tổ chức đảng hoàn thành nhiệm vụ và 0,74% tổ chức đảng

yếu kém: có 75,05% đảng viên đủ tư cách hoàn thành tốt nhiệm vụ, trong đó có 17,62% đảng viên đủ tư cách hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ, chỉ có 0,43% đảng viên vi phạm tư cách.

Việc đổi mới phương thức kiểm tra, giám sát của Thành ủy, các cấp ủy đảng thuộc Đảng bộ thành phố đạt được những kết quả rõ rệt, thể hiện trên một số nội dung chủ yếu.

Thứ nhất, công tác lãnh đạo, chỉ đạo của Thành ủy và cấp ủy, tổ chức đảng các cấp đối với công tác kiểm tra, giám sát. Ngay sau Đại hội Đảng các cấp, Đại hội Đảng bộ Thành phố lần thứ XIII, Đại hội X (2006) của Đảng, Thành ủy, các cấp ủy, tổ chức đảng cùng với việc xây dựng quy chế làm việc, chương trình công tác toàn khóa của cấp ủy, tổ chức đảng (trong đó có chương trình công tác kiểm tra, giám sát), đã chỉ đạo kiện toàn ủy ban kiểm tra, ban hành quy chế làm việc của ủy ban kiểm tra cấp mình; đặc biệt đã tập trung chỉ đạo tổ chức quán triệt tinh thần Nghị quyết Đại

* Học viện Báo chí và Tuyên truyền

hội X, văn kiện Đại hội Đảng bộ Thành phố, đại hội đảng các cấp đến cán bộ, đảng viên, nhất là về công tác kiểm tra, giám sát, thi hành kỷ luật đảng. Ban Thường vụ Thành ủy đã có Kế hoạch số 14-KH/TU ngày 22-1-2007 "Về triển khai tổ chức nghiên cứu, quán triệt Quyết định số 25-QĐ/TW, ngày 24-11-2006 của Bộ Chính trị hướng dẫn thực hiện các quy định về công tác kiểm tra, giám sát và thi hành kỷ luật đảng trong Chương VII, Chương VIII Điều lệ Đảng Khóa X" và tổ chức thực hiện trong toàn Đảng bộ; mở hội nghị cán bộ chủ chốt thành phố nghiên cứu, quán triệt Quyết định nói trên bảo đảm nghiêm túc, có chất lượng.

Sau khi Bộ Chính trị có Quyết định số 58-QĐ/TW, ngày 7-5-2007 ban hành Quy chế về chế độ kiểm tra, giám sát công tác cán bộ, HNTU 5 Khóa X ra Nghị quyết số 14-NQ/TW, ngày 30-7-2007 Về tăng cường công tác kiểm tra, giám sát của Đảng, Ủy ban Kiểm tra Trung ương ban hành bốn hướng dẫn thực hiện công tác giám sát của các cấp ủy, ban thường vụ cấp ủy, các ban của cấp ủy, ủy ban kiểm tra các cấp và của chi bộ, Ban Thường vụ Thành ủy đã chỉ đạo các cấp ủy đảng trong toàn Đảng bộ tiếp tục quán triệt, phổ biến nội dung các văn bản trên (đã tổ chức 42 lớp cho gần 2.000 lượt cán bộ chủ chốt tham gia); đồng thời, giao Văn phòng Thành ủy, Ủy ban Kiểm tra Thành ủy sao gửi các quy chế, nghị quyết, hướng dẫn của Trung ương

và mua, cấp phát trên 7.000 cuốn sách hướng dẫn về công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật đảng các loại do Ủy ban Kiểm tra Trung ương biên soạn cho các cấp ủy, tổ chức đảng thuộc Đảng bộ, phục vụ việc nghiên cứu, quán triệt, tổ chức các lớp bồi dưỡng nghiệp vụ. Do có sự đổi mới về chỉ đạo, tổ chức nghiên cứu, quán triệt, bồi dưỡng, tập huấn nghiệp vụ nên đã nâng cao nhận thức và tạo sự chủ động trong tổ chức thực hiện công tác kiểm tra, giám sát, thi hành kỷ luật theo các quy định, hướng dẫn mới của Đảng.

Thứ hai, chỉ đạo, tổ chức thực hiện công tác kiểm tra, giám sát. Trên cơ sở phương hướng nhiệm vụ toàn khóa, chương trình, kế hoạch kiểm tra, giám sát hằng năm của Bộ Chính trị, Ban Bí thư và của Ban Thường vụ Thành ủy, các cấp ủy, tổ chức đảng trong Đảng bộ đã trực tiếp xây dựng và tổ chức thực hiện chương trình, kế hoạch kiểm tra, giám sát của cấp mình. Trong đó, xác định rõ trọng tâm, trọng điểm, nội dung, đối tượng kiểm tra, giám sát, nhiệm vụ cụ thể trong từng thời gian (từng tháng, quý, 6 tháng) để tập trung chỉ đạo thực hiện, hướng vào phục vụ tốt nhiệm vụ chính trị, công tác xây dựng Đảng. Chú trọng phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng thành viên cấp ủy phụ trách các lĩnh vực, địa bàn có trách nhiệm chỉ đạo, tổ chức kiểm tra, giám sát trong phạm vi chức trách, nhiệm vụ của mình; kịp thời báo cáo với cấp ủy về kết quả

thực hiện, đề xuất những khó khăn, vướng mắc đề cấp ủy xem xét, giải quyết và có biện pháp chỉ đạo cơ sở tháo gỡ, hoặc chấn chỉnh, khắc phục kịp thời. Mặt khác, Ban Thường vụ Thành ủy, ban thường vụ cấp ủy các cấp đã coi trọng việc phát huy vai trò của các ban của cấp ủy, nhất là ủy ban kiểm tra trong việc tham mưu, giúp cấp ủy lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện công tác kiểm tra, giám sát có trọng tâm, trọng điểm (chọn nội dung, đối tượng sát hợp, tổ chức lực lượng hợp lý, chuẩn bị bảo đảm điều kiện, nguồn lực cho việc kiểm tra, giám sát); đồng thời giao các ban của cấp ủy, ủy ban kiểm tra giúp cấp ủy tiến hành kiểm tra, xem xét, kết luận kiểm tra và theo dõi, đôn đốc các tổ chức đảng, đảng viên chấp hành thông báo kết luận kiểm tra, thông báo kết quả giám sát sau kiểm tra, giám sát để bảo đảm chất lượng, hiệu lực, hiệu quả. Ban Thường vụ Thành ủy, cấp ủy các cấp cũng đã chỉ đạo ủy ban kiểm tra, các ban của cấp ủy xây dựng chương trình, kế hoạch kiểm tra sát hợp và tổ chức thực hiện có kết quả. Một số cấp ủy huyện, quận đã vận dụng ban hành và chỉ đạo thực hiện quy chế phối hợp giữa ủy ban kiểm tra với các tổ chức đảng có liên quan ở cấp mình... Đặc biệt, Ban Thường vụ Thành ủy đã căn cứ quyết định của Bộ Chính trị về ban hành Quy trình kiểm tra của Bộ Chính trị, Ban Bí thư; quy trình thi hành kỷ luật của Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư; quy trình

giải quyết khiếu nại kỷ luật của Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư để ban hành quy trình của cấp mình và tổ chức thực hiện.

Các cấp ủy, tổ chức đảng trong toàn Đảng bộ Thành phố đã kiểm tra 2.438 lượt tổ chức đảng và 23.320 lượt đảng viên chấp hành Cương lĩnh chính trị, Điều lệ Đảng, nghị quyết, chỉ thị của Đảng theo Điều 30 *Điều lệ Đảng*. Tập trung kiểm tra việc lãnh đạo, chỉ đạo của thường trực cấp ủy và người đứng đầu cấp ủy trong tổ chức thực hiện nhiệm vụ của đảng bộ; lãnh đạo, chỉ đạo bầu cử Quốc hội; kiểm tra nhiệm vụ quân sự, quốc phòng địa phương, việc thực hiện Nghị quyết 13-NQ/TU của Thành ủy (Khóa 12) về đổi mới nâng cao hệ thống chính trị ở xã, phường, thị trấn; việc thực hiện cải cách hành chính, cải cách tư pháp; thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở; việc triển khai thực hiện Cuộc vận động học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh; về phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội; kiểm tra việc thực hiện các chương trình kiểm tra số 07, 37, 67 của Ban Bí thư trong các năm 2006, 2007, 2008... Bên cạnh thực hiện nhiệm vụ kiểm tra, Ban Thường vụ Thành ủy, cấp ủy, tổ chức đảng các cấp trong Đảng bộ đã chú ý thực hiện tốt nhiệm vụ giám sát theo quan điểm "Thực hiện đồng bộ giữa công tác kiểm tra và công tác giám sát; "giám sát phải mở rộng, "kiểm tra phải có

trọng tâm, trọng điểm""'. Cùng với việc giám sát thường xuyên, các cấp ủy đã chú trọng giám sát theo chuyên đề với 146 cuộc đối với 915 tổ chức đảng; các ban của cấp ủy giám sát 54 cuộc; trực tiếp giám sát đối với 416 tổ chức đảng và 1.939 lượt đảng viên (với 135 cấp ủy viên và người đứng đầu đơn vị); tham gia 45 cuộc giám sát do cấp ủy chủ trì và 49 cuộc giám sát do cấp ủy giao. Chi bộ đã giám sát theo chuyên đề 934 lượt đảng viên (có 320 đảng viên là cán bộ do cấp trên quản lý sinh hoạt tại chi bộ) về thực hiện chức trách, nhiệm vụ được giao, thực hiện nguyên tắc tổ chức sinh hoạt đảng, quy định về những điều đảng viên không được làm, về đạo đức, lối sống, thực hiện phòng, chống tham nhũng, lãng phí... Cùng với thực hiện giám sát thường xuyên, ủy ban kiểm tra các cấp đã tiến hành giám sát theo chuyên đề 186 cuộc đối với 781 tổ chức đảng và 4.504 đảng viên (có 163 cấp ủy viên). Giải quyết các trường hợp đảng viên bị tố cáo. Kiểm tra 4.759 tổ chức đảng cấp dưới thực hiện nhiệm vụ kiểm tra; kiểm tra và thi hành kỷ luật trong đảng; kiểm tra tài chính đảng đối với 29 tổ chức đảng... Trực tiếp thi hành kỷ luật và giúp cấp ủy thi hành kỷ luật đảng viên và tổ chức đảng vi phạm.

Thứ ba, coi trọng việc chỉ đạo cải tiến, đổi mới biện pháp, phương pháp kiểm tra, giám sát. Các cấp ủy, tổ chức đảng, ủy ban kiểm tra các cấp coi trọng việc xây dựng

chương trình, kế hoạch kiểm tra, giám sát có chất lượng (trọng tâm trọng điểm, chú trọng chất lượng; không dàn trải, chạy theo số lượng, thành tích) và tổ chức thực hiện đúng kế hoạch đề ra... Tập trung lãnh đạo, chỉ đạo giải quyết từng thời kỳ, từng vụ việc kiểm tra cụ thể. Kết hợp chặt chẽ giữa tập thể lãnh đạo với phân công trách nhiệm cho các thành viên cấp ủy, tổ chức đảng trong chỉ đạo và tổ chức thực hiện chương trình, kế hoạch kiểm tra, các cuộc kiểm tra theo đúng kế hoạch đề ra. Có thể nói, công tác kiểm tra, giám sát đã bám sát tư tưởng chỉ đạo "*chủ động, chiến đấu, giáo dục, hiệu quả*"; chất lượng, hiệu lực, hiệu quả kiểm tra, giám sát, thi hành kỷ luật đảng từng bước được nâng lên, góp phần quan trọng trong việc ngăn chặn, phòng ngừa sai phạm của tổ chức đảng và đảng viên, giúp cấp ủy kịp thời điều chỉnh, bổ khuyết trong lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ.

Thứ tư, coi trọng việc chỉ đạo và tổ chức sơ kết, tổng kết thực hiện công tác kiểm tra, giám sát để rút kinh nghiệm, đề ra biện pháp chỉ đạo thực hiện trong thời gian tiếp theo phù hợp, có kết quả. Thực hiện NQTƯ 5 Khóa X về tăng cường công tác kiểm tra, giám sát của Đảng, Ban Thường vụ Thành ủy và các cấp ủy thuộc Đảng bộ đã có nhận thức đúng, trực tiếp chỉ đạo, tổ chức sơ kết, tổng kết thực hiện công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật đảng ở địa phương, đơn vị với sự đổi mới nội dung,

hình thức và phương pháp, chất lượng từng bước được nâng lên.

Từ kết quả đổi mới phương thức kiểm tra, giám sát của Đảng bộ trong nửa đầu nhiệm kỳ qua, có thể rút ra một số kinh nghiệm bước đầu.

Một là, cấp ủy, tổ chức đảng, nhất là người đứng đầu cấp ủy, tổ chức đảng có nhận thức đúng, đầy đủ về vị trí, ý nghĩa, tác dụng của công tác kiểm tra, giám sát, trực tiếp quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức nghiên cứu, quán triệt và thực hiện theo chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn gắn với đổi mới phương thức kiểm tra, giám sát phù hợp với điều kiện, hoàn cảnh cụ thể và yêu cầu nhiệm vụ chính trị địa phương, đơn vị.

Hai là, nắm chắc các quy định của Đảng, hướng dẫn của tổ chức đảng cấp trên, chủ động cụ thể hóa thành các quy định, quyết định, quy chế, quy trình của cấp mình, của cấp dưới và tổ chức thực hiện nghiêm túc, sẽ tạo cơ sở pháp lý cho việc đổi mới phương thức lãnh đạo, vận dụng thực hiện tốt công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật đảng bảo đảm nguyên tắc, quy trình, thủ tục.

Ba là, coi trọng việc xây dựng, ban hành chương trình, kế hoạch kiểm tra, giám sát sát hợp, có trọng tâm, trọng điểm và tổ chức thực hiện đúng kế hoạch đề ra. Đề cao trách nhiệm của tập thể cấp ủy, tổ chức đảng gắn với phát huy trách nhiệm cá nhân của từng thành viên cấp ủy, tổ chức đảng

trong chỉ đạo, tổ chức thực hiện công tác kiểm tra, giám sát, kỷ luật đảng là một trong những điều kiện, nhân tố bảm đảm đổi mới phương thức kiểm tra và sẽ đem lại kết quả cao.

Bốn là, chú trọng phát huy vai trò tham mưu giúp cấp ủy của các ban tham mưu, nhất là của ủy ban kiểm tra, giúp cấp ủy trong lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện công tác kiểm tra, gắn với việc cấp ủy tăng cường chỉ đạo các ban của cấp ủy, ủy ban kiểm tra và nâng cao trách nhiệm của ủy ban kiểm tra, các ban của cấp ủy trong thực hiện nhiệm vụ kiểm tra, giám sát theo chức năng, nhiệm vụ của mình thì sẽ bảo đảm thực hiện công tác kiểm tra toàn diện, đúng nguyên tắc, thủ tục, đạt kết quả cao.

Thời gian còn lại của nhiệm kỳ 2005-2010, Đảng bộ, quân và dân thành phố Hải Phòng tiếp tục thực hiện Nghị quyết 32-NQ/TW của Bộ Chính trị về xây dựng phát triển thành phố Hải Phòng trong thời kỳ CNH, HĐH đất nước và triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội X của Đảng, Nghị quyết Đại hội XIII Đảng bộ thành phố. Trong đó, công tác kiểm tra, giám sát của Đảng bộ thành phố tiếp tục hướng vào phục vụ có hiệu quả nhiệm vụ chính trị và công tác xây dựng Đảng, đi sâu kiểm tra, giám sát việc thực hiện chỉ thị, nghị quyết, chấp hành pháp luật của các tổ chức đảng và đảng viên.